

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ. 2567

ประเภทวิชา อุตสาหกรรมดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มอาชีพ ธุรกิจดิจิทัลและพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

สาขาวิชา เทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล

วิชา หลักการคิดเชิงออกแบบและนวัตกรรมธุรกิจดิจิทัล รหัสวิชา 31910-2004

(ทฤษฎี 2 ปฏิบัติ 2 หน่วยกิต3)

เวลาเรียน....4...ชั่วโมง/สัปดาห์ รวม .....60.....ชั่วโมง/ภาคเรียน

อ้างอิงมาตรฐาน

มาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

1. รหัส 10101, 10103 อาชีพนักวิเคราะห์ความต้องการทางธุรกิจ ระดับ 4
2. รหัส 10103 อาชีพนักวิเคราะห์ออกแบบระบบ ระดับ 4

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา

ออกแบบนวัตกรรมธุรกิจดิจิทัล ทำความเข้าใจกลุ่มเป้าหมายลูกค้า (Empathize) กำหนดปัญหา (Define) ระดมความคิดและแนวทางการแก้ปัญหา (Ideate) สร้างแบบจำลอง (Prototype) ทดสอบ (Test) เขียนและนำเสนอแบบจำลองธุรกิจ (Business Model Canvas) และกรณีศึกษาแบบจำลองนวัตกรรม ธุรกิจดิจิทัล ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ เละเอียด รอบคอบ

จุดประสงค์รายวิชาเพื่อให้

1. เข้าใจหลักการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) และพื้นฐานแนวคิดนวัตกรรมธุรกิจดิจิทัล
2. มีทักษะในการออกแบบนวัตกรรมธุรกิจดิจิทัล
3. มีความสามารถประยุกต์ใช้แบบจำลองธุรกิจ (Business Model Canvas) สำหรับนวัตกรรม ธุรกิจดิจิทัล
4. มีเจตคติและกิจนิสัยที่ดีในการปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ เละเอียด รอบคอบ

สมรรถนะรายวิชา

1. ประมวลความรู้เกี่ยวกับการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) และพื้นฐานแนวคิดนวัตกรรม ธุรกิจดิจิทัลตามหลักการ
2. ออกแบบนวัตกรรมธุรกิจดิจิทัลตามหลักการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking)
3. ประยุกต์ใช้แบบจำลองธุรกิจ (Business Model Canvas) สำหรับนวัตกรรมธุรกิจดิจิทัล

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ หลักการ ขั้นตอนการคิดในเชิงการออกแบบ นวัตกรรม ธุรกิจดิจิทัล การทำความเข้าใจกลุ่มเป้าหมายลูกค้า (Empathize) การกำหนดปัญหา (Define) การระดมความคิดและแนวทางการแก้ปัญหา (Ideate) การสร้างแบบจำลอง (Prototype) การทดสอบ (Test) เขียนและนำเสนอแบบจำลองธุรกิจ (Business Model Canvas) และกรณีศึกษาแบบจำลองนวัตกรรม ธุรกิจดิจิทัล

	ข้อสอบวัดผลประเมินผลปลายภาคประจำปีการศึกษาที่ 1/2568		
	หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2567		
	ประเภทวิชา อุตสาหกรรมดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศ		
	กลุ่มอาชีพธุรกิจดิจิทัลและพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ สาขาวิชาเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล		
	วิชาหลักการคิดเชิงออกแบบและนวัตกรรมธุรกิจดิจิทัล	เวลา 60 นาที	คะแนนเต็ม 30 คะแนน

ตอนที่ 1 คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดแล้วกากบาท X ลงในกระดาษคำตอบ

แบบทดสอบรายวิชา “หลักการคิดเชิงออกแบบและนวัตกรรมธุรกิจดิจิทัล” จำนวน 30 ข้อ

แบ่งเป็น 4 ตัวเลือก

คำถามที่ 1: กระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) ขั้นตอนแรกคืออะไร

- ก. กำหนดปัญหา (Define)
- ข. สร้างแนวคิด (Ideate)
- ค. เข้าใจและเห็นอกเห็นใจ (Empathize)
- ง. ทดสอบ (Test)

คำถามที่ 2: ขั้นตอนใดในกระบวนการ Design Thinking ที่เน้นการทำความเข้าใจความต้องการและปัญหาที่แท้จริงของผู้ใช้งาน

- ก. Prototype
- ข. Define
- ค. Empathize
- ง. Test

คำถามที่ 3: "Pain Point" ในบริบทของการคิดเชิงออกแบบ หมายถึงอะไร

- ก. จุดแข็งของธุรกิจ
- ข. ปัญหาหรือความท้าทายที่ผู้ใช้งานกำลังเผชิญ
- ค. โอกาสทางธุรกิจ
- ง. จุดที่น่าสนใจของผลิตภัณฑ์

คำถามที่ 4: การสร้าง "Persona" ในกระบวนการ Design Thinking มีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร

- ก. เพื่อสร้างตัวละครสำหรับแอนิเมชัน
- ข. เพื่อเป็นตัวแทนของผู้ใช้งานในอุดมคติ
- ค. เพื่อจำลองบุคลิกของผู้บริหาร
- ง. เพื่อสร้างแบรนด์สินค้า

คำถามที่ 5: "Minimum Viable Product" (MVP) คืออะไร

- ก. ผลิตภัณฑ์ที่เสร็จสมบูรณ์พร้อมวางจำหน่าย
- ข. ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณสมบัติขั้นต่ำที่สามารถนำไปทดสอบกับลูกค้าได้
- ค. ผลิตภัณฑ์ที่ไม่มีคุณสมบัติใดๆ
- ง. ผลิตภัณฑ์ที่ใช้เทคโนโลยีเก่า

คำถามที่ 6: ข้อใดคือความหมายที่ถูกต้องของ "นวัตกรรม" (Innovation)

- ก. การประดิษฐ์สิ่งใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน
- ข. การนำแนวคิดหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่มาสร้างคุณค่าในเชิงเศรษฐกิจ
- ค. การผลิตสินค้าในปริมาณมาก
- ง. การคัดลอกสินค้าของคู่แข่ง

คำถามที่ 7: "การสร้างต้นแบบ" (Prototyping) มีบทบาทสำคัญอย่างไร

- ก. เพื่อสร้างสินค้าจริงจำนวนมาก
- ข. เพื่อให้สามารถนำเสนอแนวคิดได้อย่างเป็นรูปธรรมและทดสอบได้อย่างรวดเร็ว
- ค. เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการทำธุรกิจ
- ง. เพื่อสร้างแบรนด์ให้เป็นที่รู้จัก

คำถามที่ 8: ข้อใดคือลักษณะสำคัญของ "นวัตกรรมพลิกโลก" (Disruptive Innovation)

- ก. นวัตกรรมที่ทำให้ตลาดและอุตสาหกรรมเดิมเปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิง
- ข. นวัตกรรมที่มีราคาแพงและเข้าถึงได้เฉพาะกลุ่มคนรวย
- ค. นวัตกรรมที่ไม่มีประโยชน์ต่อสังคม
- ง. นวัตกรรมที่ใช้เทคโนโลยีแบบเก่า

คำถามที่ 9: การทำ "Brainstorming" อยู่ในขั้นตอนใดของ Design Thinking

- ก. Empathize
- ข. Define

ค. Ideate

ง. Prototype

คำถามที่ 10: "ธุรกิจดิจิทัล" (Digital Business) หมายถึงอะไร

ก. ธุรกิจที่ขายสินค้าออนไลน์

ข. ธุรกิจที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นส่วนประกอบหลักในการดำเนินงาน

ค. ธุรกิจที่ใช้คอมพิวเตอร์ดิจิทัล

ง. ธุรกิจที่ไม่มีการใช้คนทำงาน

คำถามที่ 11: "Lean Startup" เน้นหลักการใดเป็นสำคัญ

ก. การสร้างผลิตภัณฑ์ที่สมบูรณ์แบบตั้งแต่เริ่มต้น

ข. การเรียนรู้จากผู้ใช้จริงผ่านวงจร "สร้าง-วัดผล-เรียนรู้" (Build-Measure-Learn)

ค. การใช้เงินทุนจำนวนมหาศาล

ง. การไม่รับฟังความคิดเห็นจากลูกค้า

คำถามที่ 12: ข้อใดคือความแตกต่างระหว่าง "นวัตกรรม" กับ "การประดิษฐ์" (Invention)

ก. นวัตกรรมคือการสร้างสิ่งใหม่ ส่วนการประดิษฐ์คือการนำไปใช้งาน

ข. นวัตกรรมเน้นคุณค่าเชิงพาณิชย์ ส่วนการประดิษฐ์เน้นการสร้างสิ่งใหม่

ค. ทั้งสองอย่างมีความหมายเหมือนกัน

ง. การประดิษฐ์ทำได้ง่ายกว่านวัตกรรม

คำถามที่ 13: "Customer Journey Map" มีประโยชน์อย่างไร

ก. ใช้ในการวางแผนการเดินทาง

ข. ช่วยให้เห็นภาพรวมของประสบการณ์ลูกค้าตั้งแต่ต้นจนจบ

ค. ใช้ในการสร้างแผนที่ภูมิประเทศ

ง. ใช้ในการวางแผนงบประมาณ

คำถามที่ 14: "Business Model Canvas" มีองค์ประกอบหลักกี่ส่วน

ก. 5 ส่วน

ข. 7 ส่วน

ค. 9 ส่วน

ง. 10 ส่วน

คำถามที่ 15: ข้อใดคือประโยชน์หลักของ "ข้อมูลขนาดใหญ่" (Big Data) ในนวัตกรรมธุรกิจดิจิทัล

- ก. ใช้ในการเก็บข้อมูลที่ไม่จำเป็น
- ข. ช่วยให้เราสามารถวิเคราะห์พฤติกรรมลูกค้าและทำนายแนวโน้มได้แม่นยำขึ้น
- ค. ทำให้การทำงานของคอมพิวเตอร์ช้าลง
- ง. ใช้ในการสร้างเว็บไซต์

คำถามที่ 16: "การคิดนอกกรอบ" (Thinking Outside the Box) มีความสำคัญอย่างไรในการสร้างนวัตกรรม

- ก. ทำให้ไม่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
- ข. ช่วยให้เราสามารถมองปัญหาจากมุมมองใหม่ๆ และหาทางแก้ไขที่ไม่ซ้ำใคร
- ค. ทำให้ต้องใช้เวลานานในการตัดสินใจ
- ง. ไม่จำเป็นสำหรับนักนวัตกรรม

คำถามที่ 17: "การตลาดดิจิทัล" (Digital Marketing) ที่เน้นการทำให้เว็บไซต์ติดอันดับต้นๆ ในผลการค้นหาของ Google เรียกว่าอะไร

- ก. Content Marketing
- ข. Social Media Marketing
- ค. Search Engine Optimization (SEO)
- ง. Email Marketing

คำถามที่ 18: ขั้นตอน "Define" ใน Design Thinking มีเป้าหมายเพื่ออะไร

- ก. ระดมสมองหาไอเดีย
- ข. สร้างต้นแบบ
- ค. สร้างปัญหาที่แท้จริงและโอกาสในการสร้างนวัตกรรม
- ง. ทดสอบผลิตภัณฑ์

คำถามที่ 19: "Agile Methodology" หรือ "ระเบียบวิธีแบบคล่องตัว" เน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างไร

- ก. พัฒนาแบบค่อยเป็นค่อยไปที่ละขั้นตอน
- ข. พัฒนาแบบรวดเร็วและปรับเปลี่ยนตามความต้องการของลูกค้า
- ค. พัฒนาเพียงครั้งเดียวและไม่แก้ไข
- ง. พัฒนาโดยไม่มีการวางแผน

คำถามที่ 20: ข้อใดคือปัจจัยสำคัญที่สุดในการสร้างนวัตกรรมที่ประสบความสำเร็จ

- ก. เงินทุนจำนวนมาก
- ข. ความสามารถในการตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของผู้ใช้งาน
- ค. การมีพนักงานจำนวนมาก

ง. การสร้างสินค้าที่ซับซ้อน

คำถามที่ 21: "การสร้างคุณค่า" (Value Proposition) ในธุรกิจดิจิทัลหมายถึงอะไร

ก. มูลค่าของบริษัทในตลาดหุ้น

ข. คุณค่าที่ธุรกิจเสนอให้กับลูกค้าเพื่อแก้ปัญหาหรือตอบสนองความต้องการ

ค. จำนวนเงินทุนที่ใช้ในการเริ่มต้นธุรกิจ

ง. กำไรสุทธิของบริษัท

คำถามที่ 22: "การระดมทุนแบบ Crowdfunding" เป็นนวัตกรรมทางธุรกิจในด้านใด

ก. การผลิต

ข. การตลาด

ค. การเงิน

ง. การจัดส่ง

คำถามที่ 23: ข้อใดไม่ใช่ขั้นตอนในกระบวนการ Design Thinking

ก. Empathize

ข. Define

ค. Invent

ง. Test

คำถามที่ 24: "การจำลอง" (Simulation) ถูกนำมาใช้ในกระบวนการนวัตกรรมเพื่อวัตถุประสงค์ใด

ก. เพื่อสร้างเกม

ข. เพื่อทดสอบแนวคิดหรือระบบในสภาพแวดล้อมเสมือนจริง

ค. เพื่อสร้างภาพยนตร์

ง. เพื่อสร้างเว็บไซต์

คำถามที่ 25: "การทำงานร่วมกันแบบสหวิทยาการ" (Interdisciplinary Collaboration) มีความสำคัญต่อการสร้างนวัตกรรมอย่างไร

ก. ทำให้ใช้เวลาทำงานนานขึ้น

ข. ช่วยให้สามารถรวมมุมมองและความรู้จากหลากหลายสาขาเข้าด้วยกันเพื่อแก้ปัญหาที่ซับซ้อน

ค. ทำให้การตัดสินใจเป็นไปได้ยาก

ง. ทำให้เกิดความขัดแย้งในทีม

คำถามที่ 26: ข้อใดคือตัวอย่างของนวัตกรรมที่ใช้เทคโนโลยี "Artificial Intelligence" (AI)

- ก. การผลิตรถยนต์ด้วยมือ
- ข. การใช้หุ่นยนต์ในโรงงาน
- ค. Chatbot ที่ตอบคำถามลูกค้าอัตโนมัติ
- ง. การทำบัญชีด้วยกระดาษ

คำถามที่ 27: การทำ "SWOT Analysis" เป็นส่วนหนึ่งของการวิเคราะห์ในขั้นตอนใด

- ก. การวางแผนธุรกิจ
- ข. การสร้างนวัตกรรม
- ค. การออกแบบผลิตภัณฑ์
- ง. ถูกทุกข้อ

คำถามที่ 28: ข้อใดคือแนวคิดหลักของ "นวัตกรรมแบบเปิด" (Open Innovation)

- ก. การสร้างนวัตกรรมโดยใช้ทรัพยากรภายในองค์กรเท่านั้น
- ข. การร่วมมือกับบุคคลหรือองค์กรภายนอกเพื่อสร้างนวัตกรรม
- ค. การไม่เปิดเผยข้อมูลใดๆ เกี่ยวกับนวัตกรรม
- ง. การแข่งขันกับคู่แข่งอย่างรุนแรง

คำถามที่ 29: "การทดสอบ" (Testing) ในกระบวนการ Design Thinking มีจุดประสงค์เพื่ออะไร

- ก. เพื่อหาข้อผิดพลาดของผลิตภัณฑ์และรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้ใช้งานจริง
- ข. เพื่อพิสูจน์ว่าผลิตภัณฑ์สมบูรณ์แบบแล้ว
- ค. เพื่อให้กระบวนการทำงานช้าลง
- ง. เพื่อใช้เป็นขั้นตอนสุดท้ายก่อนวางจำหน่าย

คำถามที่ 30: ข้อใดคือความหมายของ "Digital Transformation" (การเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัล)

- ก. การเปลี่ยนเครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องเก่าเป็นเครื่องใหม่
- ข. การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้ในทุกมิติของธุรกิจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างคุณค่าใหม่
- ค. การสร้างแอปพลิเคชันสำหรับโทรศัพท์มือถือเท่านั้น
- ง. การลดจำนวนพนักงานเพื่อลดต้นทุน